

ÁKVÖRÐUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS nr. 1296/1999/EB

2001/EES/46/58

frá 29. apríl 1999

um samþykkt aðgerðaáætlunar bandalagsins um sjúkdóma, sem rekja má til mengunar, í tengslum við aðgerðarammann á sviði almannaheilbrigðis (1999 til 2001) (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
129. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í
189. gr. b í sáttmálanum ⁽⁴⁾, á grundvelli sameiginlegs texta
sáttanefndarinnar frá 4. febrúar 1999,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Sjúkdómar, sem rekja má til mengunar, verða æ algengari í bandalaginu og valda áhyggjum á opinberum vettvangi.
- 2) Starfsemi bandalagsins skal, í samræmi við o-lið 3. gr. sáttmálans, stuðla að góðri heilsuvernd.
- 3) Í 129. gr. sáttmálans er kveðið skýrt á um valdsvið bandalagsins á þessu sviði að því marki sem bandalagið leggur sitt af mörkum með því að stuðla að samvinnu aðildarríkjanna og styðja aðgerðir þeirra, ef nauðsyn krefur með því að greiða fyrir því að þau samhæfi stefnumið sín og áætlanir, og hlúa að samvinnu við þriðju lönd og þar til bærar alþjóðastofnanir á sviði almannaheilbrigðis. Aðgerðir bandalagsins skulu beinast að sjúkdómavörnum, eflingu heilbrigðisfræðslu og upplýsingamiðlun.

4) Þessi áætlun mun stuðla að því að markmið bandalagsins, sem fram koma í 129. gr. sáttmálans, nái fram að ganga, með því að auka þekkingu og skilning á sjúkdómum, sem rekja má til mengunar, tengslum þeirra við mengunarvalda og því hvernig koma megi í veg fyrir þá og stuðla að enn frekari útbreiðslu upplýsinga um þessi mál, með því að tryggja auknið samanagerðarhæfi upplýsinga um þessi viðfangsefni og með því að þróa aðgerðir til fyllingar öðrum áætlunum og aðgerðum bandalagsins, þó þannig að ekki sé um óþarfa tvíverknað að ræða.

5) Í 130. gr. r í sáttmálanum er kveðið á um að stefna bandalagsins á sviði umhverfismála skuli stuðla að því að vernda heilsu manna.

6) Ráðstafanir til að koma í veg fyrir sjúkdóma, sem rekja má til mengunar, skulu ekki einungis felast í aðgerðum, sem er beint að rótum og styrk mengunarefna og miðast við það að takmarka vahrif, heldur og aðgerðum á sviði almannaheilbrigðis sem er beint að almenningi í því skyni að gera einstaklingum kleift að draga úr vahrifum og minnka skaðleg áhrif á heilsu sína. Safna ber gögnum um áhrif á heilsu og um vahrif samhliða gögnum um styrk loftmengandi efna.

7) Ráðið og heilbrigðisráðherrar aðildarríkjanna, sem hittust á vegum ráðsins, hvöttu framkvæmdastjórnina, í ályktun sinni frá 11. nóvember 1991 um heilsu og umhverfi ⁽⁵⁾, til þess að gera úttekt, í náinni samvinnu við lögbær yfirvöld aðildarríkjanna, á fyrirliggjandi þekkingu og reynslu í aðildarríkjunum, bandalaginu og innan alþjóðastofnana varðandi tengsl heilsu og umhverfis.

(*) Þessi EB-gerð, sem birtist í Stjtið. EB L 155, 22.6.1999, bls. 7, var nefnd í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 83/2000 frá 2. október 2000 um breytingu á bókun 31 við EES-samninginn um samvinnu á sérstökum sviðum utan marka fjórþætta frelsisins. Sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópubandalaganna nr. 59, 14.12.2000, bls. 23.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 214, 16.7.1997, bls. 7 og Stjtið. EB C 156, 21.5.1998, bls. 21.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 19, 21.1.1998, bls. 6.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 64, 27.2.1998, bls. 91.

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 11. mars 1998 (Stjtið. EB C 104, 6.4.1998, bls. 136), sameiginleg afstaða ráðsins frá 30. apríl 1998 (Stjtið. EB C 227, 20.7.1998, bls. 10) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 8.10.1998 (Stjtið. EB C 328, 26.10.1998, bls. 145). Ákvörðun ráðsins frá 22. apríl 1999 og ákvörðun Evrópuþingsins frá 14. apríl 1999.

8) Í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 24. nóvember 1993 um aðgerðaramma á sviði almannaheilbrigðis eru sjúkdómar, sem rekja má til mengunar, taldir forgangsverkefni á vettvangi bandalagsins.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB C 304, 23.11.1991, bls. 6.

- 9) Í ályktun sinni frá 16. janúar 1996 um aðgerðaáætlun á sviði félagsmála til meðallangs tíma 1995-1997 ⁽¹⁾ beindi Evrópuþingið þeim tilmælum til framkvæmdastjórnarinnar að hún legði, samkvæmt viðeigandi málsmeðferð, fram aðgerðaáætlunina gegn sjúkdómum sem rekja má til mengunar, eins og kveðið er á um í orðsendingunni.
- 10) Í samræmi við dreifræðisregluna skal bandalagið því aðeins beita sér fyrir aðgerðum á sviðum sem það hefur ekki eitt lögsögu yfir, til dæmis aðgerðum gegn sjúkdómum sem rekja má til mengunar, að vegna umfangs þeirra og áhrifa nái þær betur fram að ganga ef bandalagið stendur fyrir þeim.
- 11) Með þessari áætlun ber að stuðla að því að upplýsa almenning og sérhópa og samtök sjálfbodaliða sem styðja þá sem þjást með beinum eða óbeinum hætti af völdum sjúkdóma sem rekja má til mengunar.
- 12) Þær ráðstafanir, sem gerð er tillaga um í þessari áætlun, munu skapa virðisauka á vettvangi bandalagsins með því að stilla saman tiltölulega einangraðar aðgerðir sem eru þegar hafnar innanlands þannig að þær komi til fyllingar hver annarri til verulegra hagsbóta fyrir bandalagið sem heild með því að stuðla að eflingu einingar og samheldni innan bandalagsins og leiða til þess, þar sem þörf krefur, að komið verði á viðmiðunarreglum og stöðlum um bestu framkvæmd.
- 13) Efla ber samvinnu við alþjóðastofnanir á sviði almannaeilbrigðis og við lönd utan bandalagsins.
- 14) Hinn 20. desember 1994 gerðu Evrópuþingið, ráðið og framkvæmdastjórnin bráðabirgðasamkomulag ⁽²⁾ um ráðstafanir til framkvæmdar gerðum sem eru samþykktar í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum.
- 15) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma, sem gildir meðan áætlunin varir og, eins og fram kemur í 1. lið yfirlýsingar Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar frá 6. mars 1995 ⁽³⁾, er grundvallarviðmiðun fyrir fjárveitingavaldið við árlega fjárlagagerð.
- 16) Með það fyrir augum að auka gildi og áhrif áætlunarinnar ber að leggja jafnóðum mat á þær aðgerðir sem stofnað er til, með sérstöku tilliti til skilvirkni þeirra og þess hvernig miðar að ná þeim markmiðum sem stefnt er að og, eftir því sem við á, gera þær breytingar sem teljast nauðsynlegar.
- 17) Áætlunin skal vara þrjú ár til þess að hún megi stuðla að þróun stefnumiða og skipulags á þessu sviði og til að taka megi tillit til hugsanlegrar framvindu sem kann að eiga sér stað í tengslum við áætlun bandalagsins á sviði almannaeilbrigðis.
- 18) Við framkvæmd þessarar áætlunar skal gera ráð fyrir málsmeðferð með ráðgjafarnefnd og skal sú málsmeðferð miðuð við takmarkaðan gildistíma áætlunarinnar og þau einkenni hennar að vera stöðugt í mótun.

ÁKVEÐIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Gildistími áætlunarinnar og almennt markmið með henni

- Samþykka skal aðgerðaáætlun bandalagsins gegn sjúkdómum sem orsakast af eða eru vaktir af umhverfismengun eða ágerast vegna hennar, hér á eftir nefnd „áætlunin“, fyrir tímabilið 1. janúar 1999 til 31. desember 2001, sem lið í aðgerðum á sviði almannaeilbrigðis.
- Áætlun þessi þjónar því almenna markmiði að stuðla að þróun stefnumiða og skipulags á sviði heilbrigðis og umhverfis þar sem áhersla er lögð á að koma í veg fyrir sjúkdóma sem rekja má til mengunar, meðal annars með því að auka þekkingu og skilning á heilsufarshættum sem tengjast þeim og með:
 - betri upplýsingum um sjúkdóma sem rekja má til mengunar; og
 - aukinni þekkingu og skilningi á mati á þessum sjúkdómum og stjórnun þeirra og aukinni skilvirkni forvarnaraðgerða.
- Þær aðgerðir, sem á að framkvæma samkvæmt áætluninni, og sértæk markmið þeirra eru sett fram í viðaukanum.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 32, 5.2.1996, bls. 24.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 102, 4.4.1996, bls. 1.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 102, 4.4.1996, bls. 4.

2. gr.

Framkvæmd

1. Framkvæmdastjórninni ber að tryggja að aðgerðirnar, sem settar eru fram í viðaukanum, séu framkvæmdar í náinni samvinnu við aðildarríkin í samræmi við ákvæði 5. gr.

2. Framkvæmdastjórninni ber að eiga samstarf við stofnanir og samtök sem eru virk á sviði sjúkdóma sem rekja má til mengunar.

3. gr.

Samræmi og fylling

Framkvæmdastjórnin skal tryggja að aðgerðir samkvæmt þessari áætlun og aðgerðir samkvæmt öðrum viðeigandi áætlunum og ráðstöfunum bandalagsins, einkum aðgerða-áætlun bandalagsins um heilsugæslu innan aðgerðarammans á sviði almannaheilbrigðis (1997 til 2001) sem var samþykkt með ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1400/97/EB⁽¹⁾, komi til fyllingar aðgerðum á sviði umhverfis og rannsókna og að samræmi ríki milli þeirra.

4. gr.

Fjárhagsáætlun

1. Fjárhagsramminn til að framkvæma þessa áætlun, á því tímabili sem um getur í 1. gr., skal vera 3,9 milljón evrur.

2. Árlegar fjárveitingar skulu háðar samþykki fjárveitingavaldsins og rúmast innan ramma fjárhagsáætlunarinnar.

5. gr.

Nefnd

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar ráðgjafarnefndar sem skipuð er fulltrúum aðildarríkjanna undir formennsku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar.

2. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal, einkum sem varða:

- a) vinnuáætlunina;
- b) viðmiðanir og aðferðir við val og fjármögnun verkefna samkvæmt þessari áætlun;
- c) eftirlits- og símataaðferðina sem um getur í 7. gr.

Nefndin skal skila álit sínu á fyrrnefndum drögum innan þeirra tímamarka, sem formaðurinn setur, eftir því hversu

⁽¹⁾ Stjtíð. EB L 193, 22.7.1997, bls. 1.

brýnt málið er, með atkvæðagreiðslu ef þörf krefur. Álitid skal skráð í fundargerð; þar að auki hefur hvert aðildarríki rétt til að láta bóka afstöðu sína í fundargerðina.

Framkvæmdastjórnin skal taka ítrasta tillit til álits nefndarinnar. Henni ber að greina nefndinni frá því með hvaða hætti álit hennar var haft til hliðsjónar.

3. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar skal upplýsa nefndina með reglulegu millibili um tillögur framkvæmdastjórnarinnar eða framtaksverkefni bandalagsins og framkvæmd áætlana á öðrum sviðum stefnumörkunar sem hafa bein áhrif á að markmið þessarar áætlunar nái fram að ganga.

6. gr.

Alþjóðlegt samstarf

1. Með fyrirvara um 228. gr. sáttmálans skal, við framkvæmd þessarar áætlunar, hvatt og efnt til samvinnu við þriðju lönd og þar til bærar alþjóðastofnanir á sviði almannaheilbrigðis með tilliti til þeirra aðgerða sem þessi áætlun nær til og í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 5. gr.

2. Samstarfsríkjum í Mið-Evrópu er frjálst að taka þátt í áætluninni í samræmi við þau skilyrði sem eru sett í samstarfssamningum eða viðbótarbókunum við þá og varða þátttöku í áætlunum bandalagsins.

Kýpur og Möltu er frjálst að taka þátt í áætluninni á grundvelli aukafjárveitinga samkvæmt sömu reglum og gilda um EFTA-löndin og í samræmi við málsmeðferð sem semja skal um við þessi tvö lönd.

7. gr.

Eftirlit og mat

1. Við framkvæmd þessarar ákvörðunar skal framkvæmdastjórnin gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja eftirlit með og stöðugt mat á áætluninni um leið og tekið er tillit til þeirra almennu og sértæku markmiða sem um getur í 1. gr. og í viðaukanum.

2. Á lokaári áætlunarinnar skal framkvæmdastjórnin leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið fullnaðarmatsskýrslu ásamt álit sínu á því hvort þörf sé aðgerða í framtíðinni. Einnig ber að senda efnahags- og félagsmálanefndinni og svæðanefndinni skýrsluna.

3. Framkvæmdastjórnin skal fella inn í skýrsluna, sem um getur í 2. mgr., upplýsingar um fjármögnun bandalagsins á ýmsum sviðum aðgerða og hvernig aðgerðir bandalagsins koma til fyllingar öðrum aðgerðum sem um getur í 3. gr., svo og niðurstöður matsins sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar. Í fyrnefndri skýrslu skal einnig fjalla um þróun mála innan aðgerðaramma bandalagsins á sviði almannahelbrigðis, með tilliti til þess aðgerðasviðs sem þessi áætlun nær til.

Gjört í Lúxemborg 29. apríl 1999.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. M. GIL-ROBLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

W. MÜLLER

forseti.

—

VIDAUKI

ADGERÐIR OG SÉRTÆK MARKMIÐ

I. ADGERÐIR TIL AÐ BÆTA UPPLÝSINGAR UM SJÚKDÓMA SEM REKJA MÁ TIL MENGUNAR

Markmið: að stuðla að auknum skilningi á því með hvaða hætti mengunarefni valda sjúkdómum í bandalaginu og því að þeir ágerast.

1. Ákveða forgangsröð með tilliti til þess að sanngreina þá sjúkdóma þar sem talið er að sértæk mengunarefni gegni hlutverki, meðal annars með því að bera algengi og/eða útbreiðslu slíkra sjúkdóma saman við gögn um umhverfisþætti vítt og breitt innan bandalagsins í því skyni að komast að því hvort samband sé þar á milli og með því að koma þessum upplýsingum á framfæri við almenning.
2. Kanna gæði faraldsfræðilegra gagna um þessa sjúkdóma og greina hvar vantar gögn í því skyni að stuðla að því að efla núverandi forsendur fyrir frekari þróun samvinnu innan Evrópu á sviði faraldsfræði og stuðla að áframhaldandi rannsóknum innan bandalagsins, að teknu tilliti til rannsóknarvinnu á alþjóðlegum vettvangi, þar með taldar rannsóknir Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO).
3. Endurskoða fyrirliggjandi, eiturefnafræðileg gögn um mengunarefni sem tengjast þessum sjúkdómum og greina þekkingarskort sem mikilvægt yrði að bæta úr, að teknu tilliti til langtímaáhrifa og hugsanlegrar samvirkni milli mengunarefna.

II. ADGERÐIR TIL ÞESS AÐ AUKA ÞEKkingU OG SKILNING Á MATI Á OG STJÓRNUN SJÚKDÓMA SEM REKJA MÁ TIL MENGUNAR

Markmið: að auka þekkingu og skilning á mati á og stjórnun heilsufarshættu sem tengist mengun.

1. Stuðla að samanburðarhæfi gagna sem eru notuð í forvarnaaðgerðum gegn sjúkdómum sem rekja má til mengunar með því að skiptast á upplýsingum.
2. Stuðla að gagnkvæmri miðlun upplýsinga sem miðar að því að auka skilning almennings á heilsufarshættu sem tengist mengun.
3. Stuðla að aðgerðum og gagnkvæmri miðlun upplýsinga um aðferðir til þess að auka þekkingu almennings og skoðanamótenda á heilsufarshættu sem tengist mengun og á mati á henni og stjórnun; styðja viðleitni, alls staðar í bandalaginu, til þess að vekja almenning til meðvitundar um heilsufarshættu sem tengist mengun og um áhrif mismunandi stefnumiða á mengun og heilsu; auka, í fyrstu með aðstoð fagfólks, þekkingu á hegðunarmynstri, lífsmáta og matarvenjum sem kynnu að minnka heilsufarshættu af völdum margs konar mengunar.

Sameiginleg yfirlýsing Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar

Evrópuþingið, ráðið og framkvæmdastjórnin lýsa því yfir að meðal forgangsmála, sem fjalla ber um innan ramma framtíðaráætlunar um almannaeilbrigði, muni þau leggja sérstaka áherslu á sjaldgæfa sjúkdóma og sjúkdóma sem rekja má til mengunar og taka eðlilegt tillit til þess hvaða þýðingu það hefur fyrir fjárlög.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar

Samfara því að hrinda í framkvæmd þeim þáttum sem varða miðlun upplýsinga um áætlunina um sjúkdóma sem rekja má til mengunar mun framkvæmdastjórnin reyna að sjá til þess að framtaksverkefni, þar sem lögbær yfirvöld í aðildarríkjunum og hlutaðeigandi fagfólk vinna saman, njóti forgangs.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar

Framkvæmdastjórnin skuldbindur sig til að tilkynna Evrópuþinginu einu sinni á ári um ákvarðanir sem lúta að framkvæmd þessarar áætlunar.
